

Griepepidemie na 20 weken nog niet geheel voorbij

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2014-2015

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL); Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

Influenzasituatie in Nederland

De griepepidemie in Nederland duurt nog altijd op een laag niveau voort en beleefde haar twintigste week. De influenza-activiteit is in de laatste twee weken gelijk gebleven (figuren 1 en 2). In week 15 zowel als in week 16 van 2015 consulteerden per 10.000 inwoners 5,6 patiënten met een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) één van de NIVEL-peilstationhuisartsen participierend in NIVEL Zorgregistraties. Daarmee beweegt de influenza-activiteit zich nog steeds net boven de epidemische drempel van 5,1 patiënten met IAZ per 10.000 inwoners. Ook het percentage influenzaviruspositieve neus- en keelmonsters afgenomen bij peilstationpatiënten blijft hoog, zie onder. Influenzavirus B bleef sterk dominant (figuur 3).

Virusedetecties: peilstationhuisartspatiënten

Influenzavirus B was ook in week 16 vrijwel het enige type dat werd gedetecteerd in de 8 onderzochte neus- en keelmonsters van IAZ patiënten afgenomen door peilstationhuisartsen. In de 8 monsters werd door het NIC 6 maal (75%) influenzavirus aangetroffen, 5 maal type B van de B/Yamagata/16/88-lijn en 1 maal subtype A(H1N1)pdm09. In neus- en keelmonsters afkomstig van 14 peilstationpatiënten met een luchtweginfectie zonder typische klachten van griep (ARI) werd 2 maal (14%) influenzavirus aangetoond, in beide gevallen ook weer type B van de Yamagata-lijn.

Virusedetecties: door ziekenhuislaboratoria gediagnostiseerde influenzapatiënten

Het NIC kreeg vanuit diagnostische laboratoria, meestal verbonden aan ziekenhuizen, de laatste weken geleidelijk minder influenzavirussen toegestuurd. Dit seizoen ontvingen wij tot dusver in totaal 2580 influenzavirussen. Hiervan waren er 2228 (86%) van het A-type en 352 (14%) van type B, waarvan er tenminste 323 behoorden tot de Yamagata-lijn; van 29 B-virussen is de lijn niet bepaald. Van de 2228 influenza A-virussen waren er 1925 (86%) van het subtype A(H3N2) en 189 (8%) van subtype A(H1N1)pdm09; 114 (5%) influenza A-virussen werden niet gesubtypeerd. In week 16 werd tot nu toe 1 A(H1N1)pdm09-virus aangetoond naast 7 type B-virussen waarvan de lijn nog moet worden bepaald (figuur 4).

Genetische analyse influenza B-virussen

Alle geanalyseerde B-virussen van de Yamagata-lijn uit de peilstations-surveillance vielen in HA-clade 3, gerepresenteerd door B/Phuket/3073/2013. Virussen uit deze clade matchen antigeen niet optimaal met het vaccin B/Massachusetts/2/2012 voor 2014-2015. De WHO-laboratoria deden soortgelijke observaties en daarom is besloten als vaccin voor 2015-2016 het virus B/Phuket/3073/2013 aan te bevelen, zie tabel op pagina 3 van deze nieuwsbrief.

Genetische analyse influenza A(H3N2)-virussen

Door het seizoen heen clusterden de Nederlandse A(H3N2)-virussen in H3 clades 3C.2a (mismatch met vaccin) en 3C.3b (match met vaccin) in een verhouding die wegens de te kleine aantallen geanalyseerde virussen niet betrouwbaar kon worden vastgesteld. Wat deze gemengde circulatie betekent voor de effectiviteit van de huidige A(H3N2)-vaccincomponent A/Texas/50/2012, is nog niet duidelijk. De WHO heeft voor het influenzaseizoen 2015-2016 het clade 3C.3a virus A/Switzerland/9715923/2013 als A(H3N2)-vaccincomponent gekozen, zie tabel op pagina 3 van deze nieuwsbrief.

Influenzasituatie in Europa

Epidemiologie

In het grootste deel van de Europese Regio van de WHO neemt de influenza-activiteit eveneens af. Gemiddeld was in de laatst gerapporteerde week 15 bij peilstationpatiënten 28% van de respiratoire monsters positief voor influenzavirus tegen 36% in de voorgaande week. In week 15 bleven type B-virusinfecties met 69% veelvuldiger optreden dan A-virusinfecties (*Flu News Europe*).

Virologie

Vrijwel alle influenzavirus type B-virussen gedetecteerd in week 15 waarvan de fylogenetische lijn werd bepaald, behoorden tot de Yamagata-lijn. Van de gesubtypeerde type A-virussen was de helft subtype A(H1N1)pdm09 en de andere helft subtype A(H3N2) (*Flu News Europe*).

Genetische analyse influenza B-virussen

Evenals in Nederland, waren in Europa ook in week 15 bijna alle B-virussen van de Yamagata-lijn en vielen in clade 3, gerepresenteerd door B/Phuket/3073/2013 dat is aanbevolen als B-component van het vaccin voor het seizoen 2015-2016. (*Flu News Europe*).

Fig.1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 16 van 2015 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

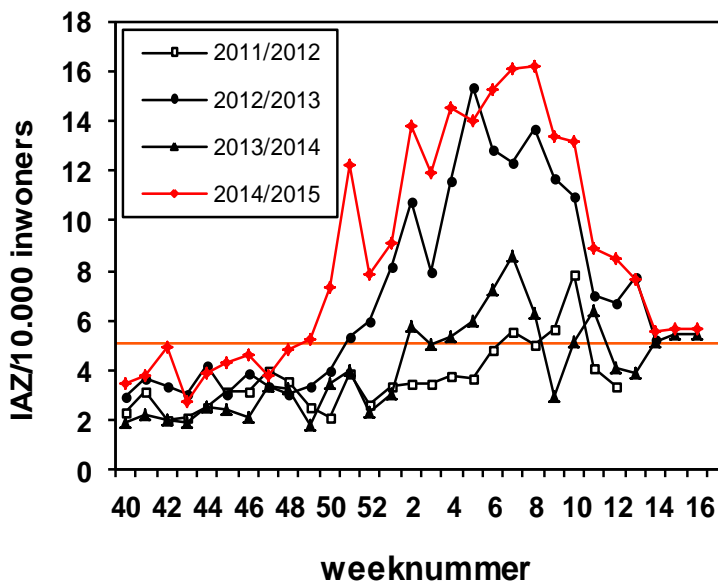

Fig.2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2011-2015 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De oranje lijn geeft de epidemisch drempel van 5,1/10.000 weer.

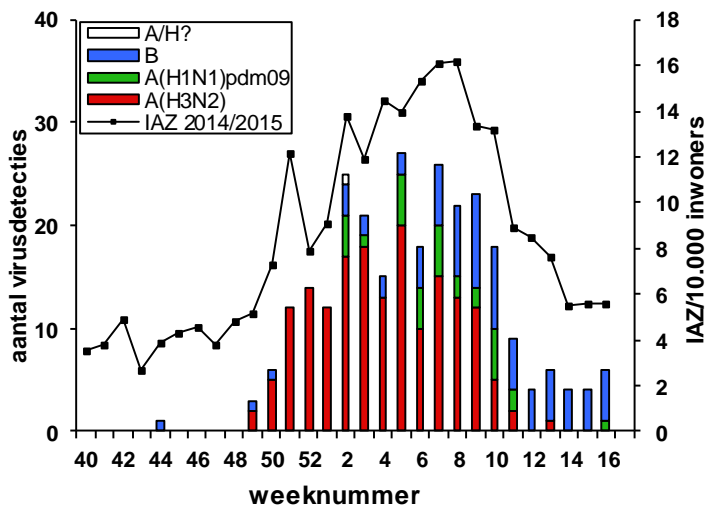

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

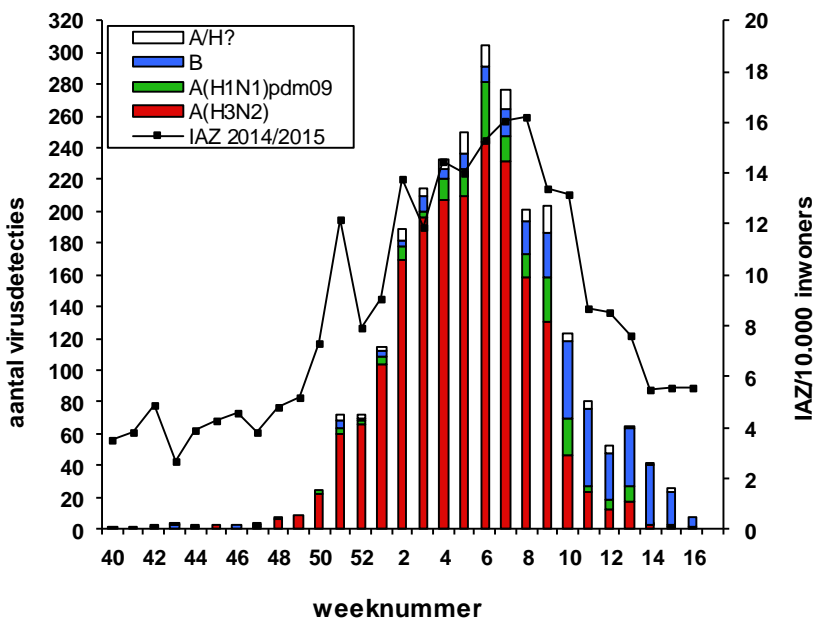

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

Vaccinsamenstelling voor 2015/2016

De WHO heeft de samenstelling van het vaccin voor het noordelijk halfrond voor 2015/2016 als volgt vastgesteld:

- A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-gelijkend virus;
- A/Switzerland/9715293/2013 (H3N2)-gelijkend virus;
- B/Phuket/3073/2013-gelijkend virus.

De Nieuwsbrief ook op Internet

De Influenza-Nieuwsbrief is ook te vinden op:

<http://www.virosciencelab.com>

<http://www.virology.nl>

<http://www.nivel.nl>

<http://www.rivm.nl/Griep>

Nieuwsbrief Influenza-Surveilliance 2014-2015

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

IGZ, Den Haag
Drs. Jan K. van Wijngaarden, arts,
Hoofdinspecteur Volksgezondheid

NIVEL, Utrecht
Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog
Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste
lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan
Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven
Dr. Adam Meijer
Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:

Maria Silva / Anouk Gideonse
Nationaal Influenza Centrum
Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
3000 CA Rotterdam